

Recenzovali:

doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

prof. PhDr. Jiří Fiala, CSc.

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Klíčové problémy současné slavistiky: kolektivní monografie / editoři:
Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka, Lenka Paučová. – Vydání první. – Brno: Česká
asociace slavistů, 2017

Vychází ve spolupráci s Ústavem slavistiky FF MU, Slavistickou
společností Franka Wollmana a Středoevropským centrem slovanských
studii

ISBN 978-80-906798-3-2 (Sojnek Jan – Galium)

80(=16)+908(4) * 811.16 * 821.16 * (048.8:082)

– slavistika

– slovanské jazyky

– slovanské literatury

– kolektivní monografie

80 – Filologie [11]

Vychází péčí České asociace slavistů
ve spolupráci s Ústavem slavistiky FF MU,
Slavistickou společností Franka Wollmana
a Středoevropským centrem slovanských studií.

Česká asociace slavistů, z. s., © 2017

ISBN 978-80-906798-3-2

OBSAH

Úvodem: pozice slavistiky v současném světě
a stav české slavistiky dnes (*I. Pospíšil*) 5

Christian Jakob Altmann

Německé prvky v současné češtině a jejich význam 7

Iveta Bůžková

Konflikt jako ústřední téma v próze Gabriely Babnik 17

Ivan Fedečko

Cesta do krajiny zapomenutých předků 29

Ladislav Hladký

Tradice a současnost historické balkanistiky v Brně 37

Joan Xiaojuan Chen

The Literariness in Wang Guowei's Yi-Jing Theory: a Formalist View 47

Alenka Jensterle-Doležalová

Aporie slovinské moderny: poetika slovinské básničky Vidy Jeraj 57

Simona Koryčánková – Larisa Kryukova

On Linguistic Expression of Perceptive Images in the Poetic Works
of Otokar Březina (Compared with Translations by Konstantin Balmont) .. 67

Pavel Krejčí

(Kvazi)toponyma jako komponenty českých a bulharských frazémů 75

Елена Крейчова

Българите и техният език по света – методически проблеми
и задачи на изследването на езика на българската диаспора,
отразен в интернет комуникацията 87

Iwona Krycka-Michnowska

Dymitr Fiłosofow o Adamie Mickiewiczu i literaturze polskiej 93

Květuše Lepilová Text jako zápas i dialog	103
Giuseppe Maiello “Moravian Separatism” Contra “Czech National Revival”	111
Radana Merzová Tradiční hodnoty a humanismus v ukrajinském sovětském románu	127
Alexej Mikulášek Analýza povídky <i>Šelst</i> z hlediska mezitextového navazování	135
Libor Pavera Australské česko-slovenské časopisy, školství a spolková činnost	149
Ivo Pospíšil O některých aspektech brněnské filologické rusistiky	159
Petr Stehlík Koncepte národní literatury a starší jihoslovenské písemnictví	173
Radomír Vlček Tradice a současnost brněnské školy dějin slavistiky	181
František Všeticka Vratislavské podněty J. E. Purkyně	199
Wenxin Wang The Difficult Reform of Chinese Painting Under the Influence of Russian Sketch in the 1950s	203
Viera Žemberová Podněty z univerzitního slavistického výskumu	217

ÚVODEM: POZICE SLAVISTIKY V SOUČASNÉM SVĚTĚ A STAV ČESKÉ SLAVISTIKY DNES

Dnes jsou jiné problémy zralé k řešení, jiné vědy jsou v popředí: přítomný svazek není politický nebo ekonomický, takže mám na mysli vědy, a to nejen exaktní, přírodní, technické a sociální, ale také humanitní, k nimž by filologie mohla patřit, například tzv. strategické jazyky, tedy skutečně strategické, jež mají klíčový význam pro poznání příslušných geopolitických a kulturních areálů – oblast předního a středního východu, východní a centrální Asie, ale i severní a střední Ameriky a Austrálie a Oceánie, tedy takřka celého světa, jenž se probouzí a mění svou mocenskou strukturu. To však neznamená, že by slavistika byla bezvýznamná; její síla je již v tom, že většina slovanských zemí je v EU, jiné o to vehementně usilují a je tu ještě další síla mezi USA, EU a Čínou a tou je Rusko, obrovská země, i když méně významná než někdejší Ruská říše a SSSR, která se snaží svůj význam alespoň v něčem obnovit. Je to země multinacionální, a tedy multilingvální, v níž ruština jako největší slovanský jazyk, slovanské esperanto, hraje stále scelovací roli, i když někde oslabovanou všudypřítomnou angličtinou, často i čínštinou a japonštinou. Nechci nyní komentovat s tím spojené geopolitické, značně delikátní problémy, spojené s vlivovými oblastmi, ukrajinskou a částečně i běloruskou otázkou, postavením Baltie, střední Asie a bojem o vliv v tomto koutě světa, kde USA a Čína nahradily tradičního soupeře Ruska – Velkou Británii, a především Sibiř, o níž se vede nevěřejná i veřejná ekonomická a politická bitva mezi Ruskem, USA, Japonskem a Čínou. Důležitost znalosti ruštiny a ruského politického a kulturního areálu, ale i kultury a politiky slovanského Balkánu, snad i jazyků slovanských v středoevropském prostoru tu ční, nevyslyšena našimi politickými místy, které univerzitní slavistku – až na řídké výjimky, jež tu nehodlám komentovat – zřetelně přehlížejí. V posledních několika málo letech se po různých peripetiích objevil projekt, jenž má snad šanci na pokračování: jde o podporu některých tzv. menších slovanských jazyků. Bylo by hezké, kdyby motivace byla i ta, že stát, i tak malý jako je náš, potřebuje takové znalce geopolitických a kulturních areálů, tedy slovanského, že filologie je věda, kterou třeba vědecky, nikoli jen utilitárně pěstovat a rozvíjet; jazyk a jeho textové produkty nejsou tedy něco automatického, co každý umí. Jazyková pozice našich zástupců, funkcionářů a domácích politiků v EU to průkazně dokládá a je nám z toho smutno. Znalost slovanské filologie v rámci EU, na Balkáně a ve východní Evropě a Asii je tedy *conditio sine qua non* – a tedy i znalost celého slovanského kulturního areálu.

Struktura mezinárodní slavistiky se za posledních desetiletí značně změnila: filologie se stala spíše služebnou v komplexních badatelských centrech. Zde bychom